Весткі й Паведамленьні

інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

Viestki j Paviedamlenni

Сусьветнае сеціва: ***e-krama.com, pahonia.com***
Электронны адрас: ***viestki@mail.com***
P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735

№ 12 (586)
Сьнежань 2014 г.

Рэвэрсійны расізм: ёсьць расы раўнейшыя за іншыя?

Як вядома, напрыканцы 1950-х і ў пачатку 1960-х гадоў у ЗША адбылася кардынальная зьмена ўзаемаадносінаў паміж чорнай і белай расамі. Гэтая шляхотная, здавалася б, справа, пачатая яшчэ абаліцыяністамі, прэзыдэнтам Лінкальнам і найбольш прасунутымі коламі грамадзтва ў 19-м стагодзьдзі, запаволілася пад канец стагодзьдзя, і дзясяткі год тупала на месцы, асабліва ў паўднёвых штатах. Штуршком да новай сытуацыі стала Другая сусьветная вайна ці, дакладней, яе наступствы, калі чарнаскурыя вэтэраны замест гонару й павагі сутыкнуліся з тым жа падзеленым на каляровыя касты грамадзтвам, якое яны пакінулі, выпраўляючыся ў войска. Прага пераменаў і нежаданьне мірыцца з існуючымі ўмовамі запачаткавалі першыя крокі барацьбы за грамадзянскія правы й акцыі супраціву расізму.

Што было далей – ужо, як той казаў, гісторыя. Рух за грамадзянскія правы рос і шырыўся. Да яго далучалася ўсё больш людзей добрай волі, амэрыканцаў усіх расаў і колераў. У выніку прэзыдэнцкімі дэкрэтамі былі адменены і сталі крыміналізаваныя ўсе кшталты расавай ды кожнай іншай дыскрымінацыі, сэгрэгацыя ў сфэрах адукацыі, працаўладкаваньня, найму жытла і г. д. Здаецца, усё ішло, як мае быць. Роўнасьць стала рэальнай і ўсеабдымнай. Пайшлі касяком “першыя” – ад першага гульца галоўнай лігі бэйсболу да першага губэрнатара, першага генэральнага пракурора, першага астранаўта і прэзыдэнцкага кандыдата. Тым ня менш, няроўнасьць, найперш ва ўзроўні адукацыі ды ўзроўні заробкаў, заставалася. Ня дужа пільна ўзіраючыся ў прычыны няроўнасьці, яе аб’явілі “спадчынай праклятага мінулага”. Маўляў, тут чарнаскурыя грамадзяне не вінаватыя, гэта ўсё – цёмныя радзімыя плямы гісторыі. Гістарычная несправядлівасьць. Хаця прыбылыя адносна нядаўна пуэртарыканцы, здаецца, не такія й цемнаскурыя, ды і ў рабстве не былі гадоў так 300, чамусьці таксама не сьпяшаліся гнацца за “амэрыканскай марай”. Іхнае лайдацтва падавалася як прыгожая традыцыя, вартая вывучэньня – так стваралася тэорыя “мультыкультуралізму”.

Лібэральныя інтэлігенты ды сацыяльныя рэфарматары круцілі так і гэтак, аналізавалі, дасьледвалі, пісалі артыкулы ў сацыялягічныя часапісы. Мала афраамэрыканцаў ва ўнівэрсытэтах – гэта, напэўна, з-за прыхаваных расістаў у прыёмных камісіях. Не ідуць пуэртарыканцы ў войска ды паліцыю – відавочна, там засеў Ку-Клукс-Клан. Прычынаю праблемаў расавых меншасьцяў была аб’яўленая белая бальшыня. Гэта яна, гэта ейныя прывілеі гамуюць свабоднае разьвіцьцё паняволеных калісьці меншасьцяў. Каб дапамагчы гэтай тэорыі апанаваць масамі, лібэральныя ідэолягі сталі падганяць факты, перапісваць гісторыю. Увесь шлях амэрыканскага грамадзтва за два стагодзьдзі выстаўляўся як ланцуг захопаў, генацыду, паняволеньня слабейшых. І, натуральна, вінаватымі ў гэтым былі белыя прыбышы з Эўропы. Спакваля ў белай бальшыні, асабліва ў адукаваных яе колах, пачаў гадавацца культ віны. З унівэрсытэтаў гэты культ пашырыўся на масавыя сродкі, на літаратуру і мастацтва, на сярэднія й пачатковыя школы.

І вось рэшты несправядлівасьці да расавых меншасьцяў “сацыяльныя інжэнеры” ды “мультыкультуралісты” прапанавалі выкараніць, увеўшы... дыскрымінацыю. Так, дыскрымінацыю супраць белай бальшыні краіны. Так званая “пазытыўная дыскрымінацыя” была пакліканая выкараніць несправядлівасьць. Маўляў, каб выпрастаць палку, якая была скрыўленая ў адзін бок, трэба перагнуць яе ў другі. Пры аднолькавых умовах перавагу пры залічэньні ў студэнты й пры працаўладкаваньні сталі аддаваць нябелым прэтэндэнтам. Паралельна працягваўся ціск на белае насельніцтва праз масавыя сродкі ды ўстановы адукацыі. Сам назоў “белы” стаў удавацца, бадай што, як абраза. Пагатоў, як некалі слова “бяляк” у савецкай Расеі пасьля Грамадзянскай вайны – недзе паміж злодзеем і фашыстам. У Амэрыцы слова “белы” ў этнічным сэнсе сталі замяняць навукападобным тэрмінам “каўказоід” (Caucasian).

Далей-болей. Факты афраамэрыканскага гвалту супраць белых сталі замоўчвацца. Выпадкі гвалту белых супраць афра-

Заканчэньне на бачыне 3

Наступны сход Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

адбудзецца ў нядзелю **7-га сьнежня 2014 г.** супольна з **аддзелам БАЗА ў Нью-Джэры**. На імпрэзе будзе ўшанаваная памяць герояў Слуцкага Збройнага Чыну. У праграме ўрачыстасьці:

10.00 - Боская літургія і паніхіда ў памяць аб загінулых героях-случчаках у царкве Жыровіцкай Божай Маці.

12.00 - сход Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня” (па скарочанай праграме).

12.30 - дэманстрацыя фільму пра Слуцкі Збройны Чын і ўрачыстая акадэмія. Удзельнікі змогуць адведаць беларускіх страваў і пакалегавацца з суродзічамі. Пасьля імпрэзы будуць ускладзеныя кветкі да помніка беларускім героям-ваярам на могілках у горадзе Іст-Брансўік, Нью-Джэрзі.

Даезд зь Нью-Ёрку: аўтобусам з вакзалу ***Port Authority Bus Terminal*** на ***40-й вуліцы*** і ***8-й Авэню***, квіток купляць да ***New Brunswick***. Ехаць каля 50 хвілін да прыпынка ***Hyatt Hotel*** у Нью-Бранўіку. Выйшаўшы з аўтобусу, ісьці ў адваротным руху аўтобуса кірунку, перайсьці мост праз раку, адразу за мастом налева будзе царква Маці Божай Жыровіцкай (***9 River Road, Highland Park, NJ 08904)***, у грамадзкай залі якой адбудзецца імпрэза.

Лістападаўскі сход Згуртаваньня “Пагоня”

У суботу 8-га лістапада ў Доме Маракоў на Мангэтане прайшоў лістападаўскі сход Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”. Напачатку з аб’явамі выступіў старшыня Згуртаваньня Віталь Зайка, які запрасіў прысутных на сьвяткаваньне Дня Герояў – Угодкаў Слуцкага Збройнага Чыну ў Нью-Брансўік (Нью-Джэрзі) 7 сьнежня 2014 г. Затым сп. В. Зайка коратка акрэсьліў асноўныя моманты з гісторыі беларуска-гэбрайскіх дачыненьняў, а тады даў слова госьцю Згуртаваньня “Пагоня” – музыку і дасьледчыку-музыколягу Зьмітру-Зіслу Сьляповічу.

Сп. Сьляповіч распавёў крыху пра сябе, пра свае музычныя зацікаўленьні. Сп. Сьляповіч – музыка, што стварае і выконвае музыку ў старадаўнім народным стылі, прынятым некалі ў гэбраяў, які называўся – клязмэры (“музыкі”, дасло́ўна – “музычныя начыньні”). Нядаўна выйшла музычная кружэлка ЦД “Райсн” гурта “Літвакус”, які ўзначальнаве сп. Сьляповіч. Сам назоў кружэлкі ў перакладзе з мовы ідыш значыць “Беларусь”, а тэма выступу сп. З. Сьляповіча перад сябрамі Згуртаваньня “Пагоня” называлася “Гэбрайская музыка Беларусі”.

Сп. Сьляповіч скончыў музычную акадэмію-кансэрваторыю ў Менску і абараніў дысэртацыю па гісторыі гэбрайскай музыкі ў Беларусі. Ён сам аб’езьдзіў Беларусь, запісваючы мэлёдыі й інструмэнтальныя найграньні ад апошніх гэбраяў, што яшчэ памятаюць нацыянальныя сьпевы й музыку: “Цягнік ужо адыходзіў, я ўскочыў у апошні вагон”. Сп. З. Сьляповіч адзначыў, што між лёсамі й умовамі жыцьця гэбрайскай і беларускай грамады напачатку 20-га стагодзьдзя існавала вельмі моцнае падабенства. Прадстаўнікі адраджэнскіх колаў, беларускіх і гэбрайскіх, мелі цікавасьць адно да аднаго, публікавалі адпаведна артыкулы ў гэбрайскім і беларускім друку. Гэбраяў, якія жылі ў Беларусі й Летуве, па назве старадаўняй дзяржавы – Вялікага Княства Літоўскага называюць “літвакі”, так як і беларускіх яе жыхароў называлі “ліцьвіны”. Беларуская мова аказала ўплыў на мову ідыш, на якой размаўлялі ў Беларусі. У літвацкім (паўночна-ўсходнім) ідышы беларуская літвацкая гаворка вылучаецца гукамі “дзь”, “сь”. Быў таксама ўзаемны ўплыў і ў музычнай сфэры.

“Таму можна сказаць, што гэбрайская музыка ў Беларусі – гэта фактычна беларуская музыка, прынамсі адна зь яе плыняў. Мне асабіста імпануе такая ідэя. Гэта як некалі ў палякаў называлі гэбраяў: “паляк майсеевай веры”. І сапраўды, сярод іх было шмат польскіх патрыётаў і герояў. І сярод беларускіх гэбраяў было ня менш беларускіх патрыётаў.”

Затым сп. Сьляповіч спыніўся на пытаньнях збору і захаваньня ўзораў гэбрайскай музыкі. Адной з асобаў, што займалася гэтым, была Зінаіда Мажэйка – ветэран беларускай этнамузыкалёгіі. Цікава, што традыцыйныя гэбрайскія выканаўцы-клязмэры ўжывалі тыповыя беларускія музычныя інструманты – дуду, скрыпку, колавую леру. Клязмэры гралі ня толькі на гэбрайскіх, але і на беларускіх вясельлях ды іншых імпрэзах, арыентаваліся ў беларускім народным рэпэртуары.

Сп. Сьляповіч распавёў пра свой удзел у экспэдыцыях па Беларусі па збору музычнага фальклёру разам са старэйшай калегай Нінай Сьцяпанскай. Ім пашчасьціла таксама натрапіць на архіў фанаграмаў Соф’і Магід, запісаных у тым ліку і ў Беларусі ў 1928-1938 гг. Цяпер гэты архіў захоўваецца ў калекцыі фанаграмаў музычнага фальклёру пры Пушкінскім доме-інстытуце расейскай літаратуры ў Пецярбургу. Менавіта з гэтага архіву, пры дапамозе ягонага кіраўніка родам зь Менску Юрыя Марчанкі, чэрпаліся матэрыялы для стварэньня і пераасэнсаваньня музычных твораў, якія склалі аснову для рэпэртуару гурта “Літвакус” і для кружэлкі “Райсн”. Сваю гутарку прамоўца “ілюстраваў” сьпевамі ды найграньнем на клярнэце.

А пачыналася ўсё яшчэ ў Менску ў 2000-я гады, калі была створаная першая ў Беларусі група клязмэраў “Мінскер капэлье”. Зьбіраліся й аранжыраваліся музычныя творы, праводзіліся шоў пад назваю “Жыдовішча” – выступы супольна з такімі славутымі музыкамі Беларусі як А. Памідораў і Ю. Вінаградаў. Назва “Жыдовішча” была прыдуманая па аналёгіі з музычным фэстам “Басовішчам” на Беласточчыне, і “Амбасовішчамі” – выступамі на пляцоўках замежных амбасадаў у Менску, адзіных хіба вольных абшарах там.

Наагул, слова “жыд”, нягледзячы на цяпер, набытае праз расейскую мову, нэгатыўнае адценьне, у свой час было адзіным для беларусаў ужываным словам для найменьня “гэбрай”. І таму ня мела той абразьлівай якасьці, што існуе цяпер. Сп. З. Сьляповіч прыводзіў прыклады беларускіх народных песень з гэбрайскімі матывамі, як “Хайкажыдоўка”, і беларускія мэлёдыі, ужытыя ў клязмэрскіх найграньнях – як “Мікіта”, сьпяваючы іх і граючы на клярнэце. Пад канец выступу сп. Зьміцер-Зісл Сьляповіч засьпяваў славутую песьню “Бывайце здаровы”, на словы Адама Русака і музыку Ісака Любана, у сваім перакладзе на ідыш, а апошні куплет, як і на ўсіх канцэртах, прагучаў па-беларуску.

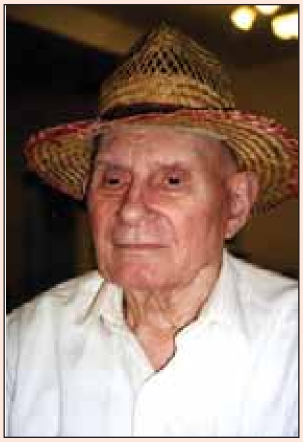
Прысутныя з увагай і зацікаўленасьцю ўспрынялі выступ сп. Сьляповіча, задавалі пытаньні, на якія госьць з прыемнасьцю адказаў.

Затым перад прысутнымі з працягам сваёй гутаркі пра патрэбу выразнай і ўсеабдымнай канцэпцыі беларускай гісторыі выступіў сп. Зьміцер Левіт.

Пасьля афіцыйнай часткі прысутныя мелі мажлівасьць калегавацца міжсобку пры сьціплых пачастунках.

Віталь ЗАЙКА

586.qxd 11/21/2014 10:11 PM Page 3 (3,1)

15 лістапада споўнілася 95 год аднаму са старэйшых дзеячоў беларускай грамады ў Амэрыцы, прыяцелю Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”, першаму рэдактару і выдаўцу бюлетэня “Весткі й Паведамленьні”, шматгадоваму старшыню Нью-Ёрскага аддзелу Беларуска-Амэрыканскага Задзіночаньня **сп. Алесю МІЦКЕВІЧУ**.

Сп. Міцкевіч, пляменьнік Якуба Коласа, паходзіць з Коласавых мясьцінаў – зь вёскі Мікалаеўшчына на Стаўпеччыне. Працаваў на гаспадарцы, ад малых год нацыянальна ўсьведаміўся, браў удзел у беларускім руху ў Заходняй Беларусі за польскім часам. Змабілізаваны ў польскае войска ўдзельнічаў у баях супраць немцаў напачатку Другой сусьветнай вайны. Настаўнічаў на Стаўпеччыне, у 1944 годзе выехаў на чужыну, браў удзел у беларускім жыцьці ў Аўстрыі й Францыі. У 1955 годзе перабраўся ў ЗША, браў чынны ўдзел у грамадзкім і рэлігійным жыцьці беларускай грамады Нью-Ёрку і ваколіцаў. Сп. Міцкевіч распаўсюджваў газэту “Беларус”, выдаваў, акрамя “Вестак”, таксама бюлетэнь “Цыркуляр”.

Ад імя сяброў і ўправы Згуртаваньня “Пагоня» зычым сп. Алесю Міцкевічу здароўя, сілаў, аптымізму – і каб дажыць да 100 год, пабачыць сапраўды вольную Бацькаўшчыну!

Заканчэньне зь 1-й бачыны

амэрыканцаў, а гэта часьцяком былі цалкам абгрунтаваныя дзеяньні паліцыі, сталі падносіцца як спадчына расізму і дыскрымінацыі. Узьняўся енк дзеля непрапарцыйна высокага для агульнай долі насельніцтва ўзроўню злачыннасьці ды інкарцэрацыі сярод расавых меншыняў. Пры гэтым дабрадзеі ўсяляк сарамліва адварочваліся ад фактаў развалу сем'яў, распусты, лайдацтва і наркаманіі сярод меншыняў, а калі згадвалі – дык у кантэксьце накшталт: “вось да чаго іх белыя давялі”.

Гэта стала ўсё болей нагадваць такі самы расізм, зь якім так зацята змагаліся дабрадзеі-лібэралы. Толькі расізм ня супраць меншыняў, а новага кшталту, супраць белай большыні – рэвэрсіўны расізм. Маўляў, чорныя прадзеды пакутвалі – дык цяпер хай белыя праўнукі прыгнятальнікаў скаштуюць фунт ліха – ці ж гэта не гістарычная справядлівасьць? Узмацніўся ціск на паліцыю ды войска – “латэнтных Ку-Клукс-Кланаў”. Чаму так мала афраамэрыканцаў сярод вышэйшых чыноў паліцыі ды генэралаў у войску? Напэўна ж не таму, што мала ахвочых сярод чорных ісьці вучыцца ў паліцэй-акадэміі ды вайсковыя вучэльні. Ва ўсім вінаваты – так, белы расізм!

Быць рэвэрсіўным расістам стала прэстыжна. “Прафэсійныя афраамэрыканцы”, такія як Ал Шарптан і Джэсі Джэксан, ня сходзяць з газэтных старонак і з экранаў тэлевізіі. І нават калі выкрываецца хлусьня гэтых “расавых прафэсіяналаў” – не бяды, для гэтых герояў расавага фронту няма негатыўнай рэклямы. Гандаль расавымі прэтэнзіямі да белых зрабіўся вялікім бізнэсам, прычым ня толькі для шарптанаў, але і для іхных белых паплечнікаў-лібэралаў. Плюнуць у каторы раз на сваю расу дапамагае ў прасоўваньні па кар'ерных прыступках і ў здабыцьці тэлеэтэру, а вось абарона гэтай самай расы – аўтаматычна выклікае абвінавачваньні ў “крывадушнасьці”, “перадузятасьці” і, натуральна, у расізме. І вось сядзяць нават нязгодныя з рэвэрсіўным расізмам па сваіх кухнях, часам баяцца абмяркоўваць ненармальную хаду падзеяў нават зь сябрамі – хто ведае, ці ня стане вядома на працы, ці не нашкоджу дзецям? Тым, хто жыў пад камунай, гэта вельмі добра знаёма. Маўчаньне белай большыні робіцца ўсё больш аглушальным.

Гэтае маўчаньне падштурхвае расавых махляроў на новыя авантуры. Нахабна накідаецца палітыка “дывэрсіфікацыі”, расавай разнастайнасьці, што да болю нагадвае бальшавіцкую спробу “пралетарызацыі” ўсіх камандных вышыняў у грамадзтве. У кіраўніцтва ўнівэрсытэтаў, вялікіх кампаніяў, тэлестудыяў, газэтных рэдакцыяў, урадавых установаў праходзяць “дывэрсіфікатары”, адзіным мандатам якіх зьяўляецца колер скуры, але ня досьвед, кваліфікацыя ці асабістыя якасьці. У краіне ствараецца новы прынцып фармаваньня элітаў па “правільным” этнічным паходжаньні.

Менавіта на хвалі такога прыступу “дывэрсіфікацыі” невядомы нікому сэнатар ад Ілінойсу зрабіўся першым чорным прэзыдэнтам Амэрыкі. Пасьля эўфарыі першых месяцаў па выбарах стала відавочна, што прэзыдэнт ня дужа кампэтэнтны як дзяржаўны муж, але затое таленавіты дэмагог. Пасьля адкрылася, што гэты “навуковец у галіне канстытуцыйнага права” – зацяты вораг Канстытуцыі ЗША ды й наагул Амэрыкі. Дарэчы, уся інфармацыя аб тым, ці ня стаў ён студэнтам Калюмбіі ў выніку “пазытыўнай дыскрымінацыі”, апынулася пад замком. Ягоным стылем міжнародных адносінаў стала “лідэрства ззаду”, а стылем унутранай палітыкі – хлусьня і абвінавачаньні, што яму “перашкаджаюць працаваць” (гэта нагадвае раньняга Лукашэнку). У галіне расавых адносінаў ён далучыўся да расавых махляроў накшталт Шарптана. Адкідаючы нармальныя законныя працэдуры, а нават прэзумпцыю невінаватасьці, Абама выразна стаў на бок сваёй расы ў справе Цымэрмана-Мартына, і вось цяпер, у лістападзе 2014 году, на бок абаронцаў забітага паліцыяй чорнага грамілы Браўна.

Прызначаны Абамам генэральны пракурор, што вызначыўся ад пачатку сваёй фразай “буду працаваць для сваіх людзей” (чытай – сваёй расы) – гэта ня дужа прыхаваны намінак белай Амэрыцы: калаціся, у краіне новыя гаспадары! Закрытыя справы “новых чорных пантэраў”, засакрэчаная справа “Хутка-гнеўная”, замоўчаныя Бэнгазі, IRS, NSA. Ну ж і папрацаваў Абамаў генпракурор – ці застануцца яшчэ перад канцом ягонай кадэнцыі такія міністэрствы ды дзялянкі дзяржкіраваньня, дзе не пакрыў бы ён, не схаваў парушэньняў і несправядлівасьцяў. І гэта – найкрасамоўны плён палітыкі “пазытыўнай дыскрымінацыі” й “дывэрсіфікацыі”.

Да выгаднага бізнэсу расавага махлярства і рэвэрсіўнага расізму даўно далучылася Дэмакратчыная партыя ЗША. Поруч з аплёўваньнем за прыналежнасьць да рэспубліканцаў чорных палітыкаў і камэнтатараў, якія сумленна аналізуюць факты і тэндэнцыі ў сёньнешняй Амэрыцы, усяляк прасоўваюцца хлусы й дэмагогі. Ня шкодзіць, што ўсе агульнапрынятыя масавыя сродкі ў Амэрыцы “падыграюць” Дэмпартыі ды лібэралам. Дэмакраты спадзяюцца шырака адкрыць вароты для нелегальнай іміграцыі, для імпарту ў краіну свайго электарату, неабарачальнай зьмены дэмаграфічнай сытуацыі – і стварэньня аднапартыйнай сыстэмы сваёй улады.

У гэтых умовах застаецца адно спадзявацца, што Амэрыка – ня толькі белая, але ўся, праўдзівая, дэмакратчыная, абудзіцца. Бо кіраваньне Абамы і сваволя Шарптанаў, пагромы ў Фэргюсане й махлярствы “дывэрсіфікацыі” ды “мультыкультуралізму”, якія даюць смак таго, што чакае ня толькі белую бальшыню, калі яна, па прагнозах праз 20-30 год, перастане быць бальшынёю ў Амэрыцы. У такой Амэрыцы добра, за выключэньнем жменькі плютакратаў, ня будзе нікому. Час рыхтавацца да стварэньня руху за грамадзянскія правы выхадцаў з Эўропы. Як пелася ў той песьні, “We shall overcome!”

Віталь ЗАЙКА

“Галгатня пра ЗыШыА”

На кругі свая

Хто ведае сталіцу штата Канзас? Канзас-Сіці? Nice try, try again. Той, хто не жыве ў Канзасе, наўрад ці калі-небудзь нават чуў пра трохі больш чым статысячны гарадок Топіка, які па сумяшчальніцтву яшчэ і афіцыйная сталіца штату. Можа хто арыентуецца, які горад сталіца штату Нью-Ёрк? Ну вядома ж Нью-Ёрк... Ізноў ZONK! Пра стотысячную Олбані можа чулі? Не? А пра трыццацітысячную Гелену, сталіцу штату Мантана? Таксама нічога? Ня дзіва. Трыццаць тры зь пяцідзесяці амэрыканскіх сталіцаў штатаў не зьяўляюцца самымі вялікімі гарадамі ў сваіх штатах...

Вось яно, адно зь нямногіх рацыянальных рашэньняў, якое можна было б запазычыць у амэрыканцаў хоць зараз. Што перашкаджае беларусам перанесьці сталіцу ў Полацак? Калі забраць у Менска палац прэзыдэнта, парлямэнт і яшчэ дзясятак дзяржаўных установаў, то Менску ад гэтага горш ня стане, а можа нават наадварот – палепшае. Зьнікнуць заторы, якія пачынаюць зьяўляцца ва ўжо нават даволі добра прадуманай інфрастуктуры горада. Бюракраты стануць нашмат лепш ведаць і разумець беларускую правінцыю, а разам з гэтым, магчыма, і беларускую мову. Месца для Драздоў у маляўнічым краявідзе Полаччыны знойдзецца таксама.

А Менск, якому пасьля пазбаўленьня статусу сталіцы, можна будзе нашмат спакайней вярнуць імя злодзея-заснавальніка Мянеска, як кожны вялікі горад, будзе працягваць займацца гандлем, транспартам ды прамысловасьцю. Мянеск будзе разьвівацца па інэрцыі, па правілах цэнтрабежнай сілы, толькі ўжо ня ў якасьці цэнтру, які, як вядома, трывае ў бязруху, а ў статусе дынамічнай пэрыфэрыі. Ды і не зусім ужо пэрыфэрыі. Да сталіцы дзяржавы з Мянеску будзе ўсяго толькі 233 кілямэтры праз пагоркі Лагойшчыны, Бярэзінскі біясфэрны запаведнік, вазёры Лепельшчыны і Вушаччыны, і зойме ўсяго толькі тры гадзіны.

Адным скокам мы можам зрабіць цэнтар Эўропы цэнтрам Беларусі і пераняць у стомленай Бруксэлі права на галоўную ролю па інтэграцыі кантынэнту. Адтуль прасьцей было б таксама весьці экспансію на ўсе страчаныя тэрыторыі, Віленшчыну, Дзьвіншчыну, Пскоўшчыну і Смаленшчыну.

У Полацка, у адрозненьне ад Менску, ёсьць прынамсі сапраўдная рака, і калі дабудаваць некалькі стылізаваных пад даўніну мастоў, то можна было б прыпадобіцца якой-небудзь Прагі, а калі падключыць патэнцыял Наваполацку, то і зусім ужо блізка да Буды і Пэшту. Нацыянальная бібліятэка была б у цяперашнім музеі кнігадрукаваньня, нацыянальны ўнівэрсытэт у калегіюме езуітаў, а дыпляматычныя прадстаўніцтвы разьмясьціліся б ў раёне вазёраў Янава і Чарсьцьвядзкага. А як цудоўна глядзеўся б у начным падсьвятленьні галоўны дзяржаўны сабор!

Ну а горадам-пабрацімам Полацку павінна было б стаць мястэчка Лебанон у Канзасе, якое па сумяшчальніцтву яшчэ і геаграфічны цэнтар ЗША.

Віталь ВОРАНАЎ

18 лістапада спаўнілася 50 год актыўнаму ўдзельніку беларускага грамадзкага жыцьця ў Нью-Ёрку, сябру ўправы Згуртаваньня “Пагоня” **сп. Зьміцеру ЛЕВІТУ**. Ад 1992 году, калі прыехаў у Нью-Ёрк, ён зарэкамэндаваў сябе чынным грамадзкім дзеячам, адданым патрыётам Беларусі, адказным і шчырым чалавекам. Сяржант рэзэрву Нацыянальнай гвардыі Зьміцер Левіт сумленна і аддана нясе службу на карысьць Злучаных Штатаў поруч са сваёй асноўнай працай. Ён ніколі не адмаўляецца дапамагчы землякам, цікавіцца патаньнямі гістарыі Беларусі і беларускіх гэбраяў.

Ад імя сяброў і кіраўніцтва Згуртаваньня “Пагоня” жадаем сп. Зьмітру Левіту моцнага здароўя, энэргіі й плёну ў дзейнасьці на крысьць беларускай грамады і Бацькаўшчыны-Беларусі.

Ахвяравалі на выданьне бюлетэня *Весткі й Паведамленьні*:

Праф. Т. Бэрд 30
І. Мілеўскі 30
Шчыры дзякуй!

*Падпісацца на бюлетэнь могуць усе зацікаўленыя даслаўшы аплату гадавой падпіскі (**$30**) на адрас:*

Marat Klakotski
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735

*Чэкі з адзнакаю **“Весткі”** выпісвайце на імя скарбніка Згуртаваньня “Пагоня” **Viktar Yedzinovich**.*

*Падпіску таксама можна аформіць, наведаўшы ў інтэрнэце старонку **www.e-krama.com***

Уплаты ў Згуртаваньне Ñëóæáå³ é àõåÿðààíüí³:

І. Мілеўскі 70
Усім шчыры дзякуй!

Уплаты ў аддзел шліце на адрас:

P. O. Box 572
New York, NY 10113
Чэкі выпісвайце на імя *Viktar Yedzinovich*.

Просім усіх сяброў аплаціць сяброўскія складкі за бягучы год, а таксама зьліквідаваць запазычанасьць, калі такая ёсьць, за мінулы год.